

Juuni 2017

SCAPR aastakoosolek toimus Tallinnas

16. - 19. maini kogunes Tallinnas toimunud SCAPR aastakoosolekule 125 esitajate õigustega tegeleva organisatsiooni juhti ja töötajat. SCAPR ühendab 44 riigis tegutsevat 60 organisatsiooni, mis kõik tegelevad esitajate õiguste teostamisega. SCAPR liikmete hulgas on EEL üks väiksemaid ühinguid, aga sinna kuulub ka ühing, mis kogub esitajatasu aastas ligi 500 miljonit eurot. Kindlasti oli see tunnustuseks EEL-i senisele tegevusele, et SCAPR usaldas niivõrd olulise koosoleku korraldamise ja läbiviimise meile.

SCAPR aastakoosoleku avas Eesti Vabariigi kultuuriminister Indrek Saar. Koosoleku päevakord oli tihe ja mitme päeva jooksul arutati läbi mitmeid SCAPR tegevusega seotud küsimusi, alates põhikirja muutmisest kuni IT süsteemide arendamiseni välja. Koosolekule järgnes EEL-i poolt korraldatud kultuuriprogramm, mille käigus said osalejad külastada Riigikogu ja Pika Hermannini torni, nautida Lennusadamalummavat väljapanekut, osaleda Mustpeade Majas korraldatud galaõhtusöögil ja käia varahommikul Paljassaares linnuvaatlusel. Täna saame öelda, et kõik EEL-i poolt planeeritud tegevused koosoleku ja meeoluka kultuuriprogrammi korraldamisel õnnestusid täielikult ja delegaadid said Eestist kaasa ainult positiivseid mälestusi.

SCAPR president Éanna Casey, kes on ühtlasi Iirimaa ühingu RAAP tegevjuhiks, võttis koosoleku kokku järgmiselt: "2017. aasta SCAPR aastakoosolek oli väga edukas algusest lõpuni, koosoleku saal oli suurepärase, väiksemate nõupidamiste jaoks olid olemas sobivas suuruses nõupidamiste ruumid ja hotelli asukoht kesklinna läheduses sobis suurepäraselt kõikidele delegaatidele. Koosoleku pla-

nerimise tase ja EEL-i meeskond oli ääretult professionaalne ja see tagas koosoleku tõrgeteta läbiviimise, veelgi kiiremini, kui oli algselt planeeritud ajakavas. Koosolekuga kaasnev sotsiaalne tegevus oli ületamatu ja kavandatud tegevused suurendasid rahulolu veelgi. Galaõhtusöök, selle toimumiskoht, toit ja meelelahutus olid parimad ja delegaadid nautisid seda hiliste öötundideni. Delegaadid jagasid üksmeelselt kiitust Tallinna sõbraliikmete ja EEL-i poolt pakutud külalislahkuse tasemele. Kokkuvõtvalt oli see siiani üks õnnestunumaid SCAPR aastakoosolekuid. SCAPR ja paljude delegaatide nimel siiras aitäh teile!

Sisukord

- Lk 1 - SCAPR aastakoosolek Tallinnas
- Lk 2 - Tühja kasseti tasu kogumine võib taas hoogustuda
- Lk 3 - EEL üldkoosoleku kutse
- Lk 3 - Kampaaniast „Ütleme Tere“
- Lk 3 - EAÜ sai koolikontserdi osas võidu Riigikohtus
- Lk 3 - Uutest lepingutest kaupmeestega
- Lk 4-5 - Uus muusikanõunik Madli-Liis Parts
- Lk 5 - Kuidas saada videoid Youtubist maha
- Lk 6 - Filharmoonia Kammerkoori reisist Põhja-Ameerikasse
- Lk 7 - EEL stipendiumite ja loometoetuste jagamisest
- Lk 7 - EEL uus kontor
- Lk 8 - Loomemaja Ungrus

Pildid: SCAPR aastakoosolek Tallinnas

Möödus aasta uute tingimuste kehtestamisest kollektiivse esindamise organisatsioonidele

Veidi enam kui aasta tagasi, täpsemalt 10.04.2016, jõustusid autoriõiguse seaduse muudatused, mis senisest märksa täpsemalt reguleerivad kollektiivse esindamise organisatsioonide tegevust.

Autoriõiguse seaduse muudatused tõid kaasa terve rea muudatusi ja tingimusi, millele kollektiivse esindamise organisatsioon peab vastama. Aasta möödudes võime tõdeda, et ühingu igapäevatööd muutused märkimisväärselt ei ole mõjutanud, sest vastasime juba varasemalt enamikele Euroopa Liidu direktiivi tingimustele. Samas on lisandunud bürokraatiat ning ühingu tegevust reguleerivaid dokumente. Vahepealse aja jooksul on justiitsminister kehtestanud oma määrusega ka täpsed tingimused, millele peab vastama kollektiivse esindamise organisatsiooni läbipaistvusaruanne. Kuivõrd eelmine EEL-i üldkoosolek toimus enne autoriõiguse seaduse muudatuste jõustumist, siis selle aasta üldkoosolekul on vajalik läbi arutada ja vastu võtta terve rida dokumente. Üldkoosolekul tulevad arutamisele EEL-i põhikirja muutmine, tasude kogumise ja jaotamise reeglite täiendused, haldustasude määramine, mittejaotatavate summade kasutamine, investeerimis- põhimõtted, investeerimisest tekkinud mistahes tulust tehtavate mahaarvamiste tegemine ja riskijuhtimise kujundamine. Lisaks veel majandusaasta aruanne ja läbipaistvusaruanne. Mitmete teemade puhul, (nagu näiteks investeerimisest tekkinud tulust tehtavate mahaarvamiste tegemine), pole sisuliselt midagi arutada. Seda lihtsalt põhjusel, et erinevalt mõnest teisest suurest ühingust puuduvad EEL-il

investeeringud, millest tekiks mingit tulu. Samast direktiivist meie autoriõiguse seadusesse jõudnud säte aga nõuab, et üldkoosolek antud teemat arutaks ja annaks omapoolsed suunised, kuidas ühing ühel või teisel juhul peaks käituma. Lõpuks tekibki olukord, et üldkoosolek arutab läbi ja annab mingis valdkonnas omapoolsed suunised, aga reaalselt kasutust nendel suunistele on hetkel raske leida.

Samal ajal kui EEL-i üldkoosolek arutab ja kehtestab suuniseid, arutavad mitme teise riigi parlamendid alles direktiivi ülevõtmisega seotud küsimusi. Mitmete riikide arvates ei ole antud teemaga vaja kiirustada ja eelnevalt on vajalik põhjalikult teostada analüüs ning arutada, kas direktiivi sätete ülevõtmine sellisel kujul tegelikult ka midagi paremaks muudaks. Pikem ja põhjaliku arutamine tagab loodetavasti selle, et nende riikide seadustesse ei teki direktiivist pärit sätet sõnastuses, mille sisu mõtestamine võib olla üksjagu keeruline. Lisan lihtsalt ühe näite kollektiivse esindamise organisatsiooni liikme garantiide kohta, mis peab õiguste omajatele olema tagatud (autoriõiguse seaduse § 791 lõige 1 punkt 4): kui õiguste omajal on saada tasusid kasutamise eest, mis toimus enne lepingu lõpetamise või õiguste tagastamise jõustumist või litsentsilepingu alusel, mis sõlmiti enne kõnealuse lõpetamise või tagastamise jõustumist, säilivad käesoleva

seaduse §-st 798, § 799 1.-8. lõikest, §-dest 791 lõige 2, 791 lõige 4, 792 lõige 2 ning § 871 2. ja 3. lõikest tulenevad õiguste omaja õigused; Kas eelpool viidatud säte oli kergesti arusaadav, või eeldab selle täpse mõttega tutvumine erinevate paragrahvide vahel laveerimist, jäägu igaühe enda otsustada. Mõistan hästi, et seaduse keel peab olema selge, ühetähenduslik ja täpne, aga kui ühe lõike sisuga tutvumiseks peab läbi vaatama 6 paragrahvi, 21 lõiget ja 17 punkti, on seda vist liias.

Ilusat suve soovides

Urmas Ambur

Kas tühja kasseti tasu kogumine hoogustub uuesti?

Justiitsministeerium tellis AS Turu-Uuringutelt uuringu Eesti elanike tarbimisharjumustest salvestava tehnika kasutamise osas. Muuhulgas selgus, et salvestava tehnika osas olid suuremas vähemuses video- ja kassetmakid, samal ajal oli kõigil küsitletud 1200-l inimesel olemas mobiiltelefon ja 87%-l ka laua- või sülearvuti. 57% küsitletud inimestest oli teadlik, et nende käsutuses olevate valdavalt digiseadmetega saab ka salvestada.

„Autoriõiguse valdkonnas tegutsevate organisatsioonide jaoks annab see uuring väikese lootuse, et juba aastaid muutmata kujul eksisteeriv nimekiri maksustatud salvestusseadmetest võib lähiajal läbi teha uuenduskuuri ning kassettide kõrvale ilmuvad USB pulgad, nutitelefoniid jpt praktikas kasutatavad vahendid,“ rääkis Urmas Ambur. „Oleme pärast aastaid kestnud läbirääkimisi Justiitsministeeriumiga lõpuks tunnetanud, et neil on nüüd lõpuks tekkinud teatav huvi see teema ära reguleerida selliselt, et ka autorid ja esitajad saaksid oma õiguste piiramise eest õiglase kompensatsioon. Loodame väga, et see muudatus hiljemalt aasta lõpuks aset leiab ning nn tühja kasseti tasu kogumine, mille tõttu oleme isegi Eesti riiki kohtusse pidanud kaebama, hoogustub uutal alustel juba 2018. aastal. Tegemist on valdkonnaga, kus Eesti mahajäämus võrreldes teiste

riikidega on väga suur. Ülemaailmse Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni (WIPO) veebilehel on toodud ülevaade, kuidas toimus 2016. aastal erinevates riikides nn. tühja kasseti tasu kogumine. Ülevaates on Eesti kohta välja toodud, et kogutakse tasu ainult tühjade salvestus kandjate ja seadmete eest, mis on kaubandusvõrgust kadunud ja vastava tasu kogumise kulud on suuremad kui tulud. Lisaks on ülevaates välja toodud, et aastatel 2007-2015 langes Eestis nn. tühja kasseti tasu kogumine 98%, samal ajal Leedus tõusis märkimisväärselt (3601 %). Ülevaate kohaselt koguti 2016. aastal nn. tühja kasseti tasu elaniku kohta Leedus 1,07 € ja Saksamaal 3,38 €. Euroopa keskmine oli 1,42 €. Seega Euroopa keskmise taseme saavutamisel võiks tühja kasseti tasu 0 € asemel olla umbes 2 miljonit aastas.

Milliseid järgnevatest elektroonilistest seadmetest on Teil võimalik kasutada?

Nutitelefoni või muu mobiiltelefoni	100
Televisori	93
Süle- või lauaarvuti	87
USB mälu pulk	63
CD-mängija või -kirjutaja	55
Digiboksi	55
DVD-mängija või -kirjutaja	46
Tahvelarvuti (nt Ipad vms)	42
MP3- või MP4-mängija või Ipad	35
Kassettmakk või -pleier	34
Videomakk	27
Mängukonsool (PlayStation, Xbox 360 vms)	19
Vinüülplaadimängija	17
Blu-ray mängija või -kirjutaja	10

Artistid, toetagem kampaaniat: „Ütleme Tere“

Eesti Kultuuri Koda käivitas kevadest üleriigilise liikumise „Ütleme tere!“, millega loodetakse aasta pärast, kui Eestil 100. sünnipäev, viia kogu Eesti üksteise tervitamisega uuele tasemele. EELi tegev- direktori Urmas Amburi sõnul võiks artistid, keda paljuski eeskujuks seatakse, olla ka siin teerajajateks.

„Eesti Kultuuri Koda on algatanud tänu- väärse ettevõtmise, et suurendada hooli- vust ja tähelepanu kaaskodanike suhtes läbi sooja ja rõõmsa tervitamise, miks mitte olla eeskujuks,“ rääkis Ambur. „Kuni selleni välja, et kirjutada laule, mis sooja

suhtlemist, märkamist ja tervitamist aitaks loomulikumaks muuta.“

Eesti Kultuuri Koja ülekutses seisab: „Oleme ilmselt kõik kogunud mõistmatut kohtlemist ametiasutustes ja kaaskoda- nike tõrjuvat hoiakut avalikus ruumis. Kui oskame laulupidudel kokku hoida, miks me kaotame selle sooja tunde kaas- inimestesse igapäevaelus? Sotsiaaltead- lased väidavad, et riigialamate rõõmus meel aitab kaasa kogu ühiskonna heaolule ning toob märgatavat edenemist ka majandustegevuses. Väikerahvana, kus kõik tunnevad kõiki, on meil suur võimalus

üksteist toetada, üksteisesse lugupidavalt suhtuda ning omavahel viisakalt suhelda. Alustame kõige lihtsamast - "tere" ütlemi- sest. Tegelikult on meil praegugi palju Tere-inimesi ja nemad võiksidki olla nakatajad, kelle kaudu „tere“ rahva hulgas levima hakkaks. „Eeskujut on nakkav!“

Tere-liikumise algatajad on kavandanud väikese TERE märgi, mida iga huviline saab kandma hakata, kuulutades end Tere-inimeseks. Tere-liikumise eest- vedajatega saab ühendust läbi Ivi-Els Schneideri: ivielschneider@gmail.com tel. 5065713.

EAÜ sai koolikontserdi osas võidu Riigikohtus

Poolteist aastat väldanud kohtuprotsess Tartu linna ja EAÜ vahel jõudis lõppakordini 27. veebruaril 2017. Sellega sai üheselt selgeks, et linnale kuulunud Miina Härma Gümnaasiumil oleks tulnud enne avalikku kontserti saada esinemiseks load autoritelt ning tasuda ka autoritasud.

Riigikohtu põhjendustes, mis andsid EAÜ- le õiguse ning mõistsid linnalt välja 81 eurot autoritasusid, tuuakse muuhulgas välja, et kuna antud kooliõpilaste kontserti reklaamiti kolmandate artistide nimede abil ning pileteid levitati suuremates piletimüügi kohtades, siis ei olnud tege- mist üksnes õppetöö eesmärgil läbi viidud kontserdiga, vaid kooli soov oli erinevate

vahenditega suurendada auditooriumit. Sellest tulenevalt oleks koolil tulnud enne kontserti saada load autoritelt (või autoriõigusi omavatel organisatsioonidelt) ja ära maksta ka määratud tasud.

Urmas Amburi sõnul on tegemist olulise kohtupoolse tõlgendusega, mida saab kasutada ka tulevastes analoogsetes vaid- lustes: „Kui kool, selle õpilased ja õpetajad

annavad kontserdi õppetöö raames, ei kaasa reklaami huvides kolmandaid isikuid ega püüa muude nippidega ajada üles auditooriumi hulka, võib seda pidada õppetöö osaks ja sellisel juhul tasusid maksma ei pea. Kui aga kool tegutseb kommertshuvide, saab talle rakendada samu seaduse põhimõtteid, mis raken- duvad ka äriettevõtetele,“ lausus Ambur.

Kaupmehed aitavad kasvatada esitajate tulusid

Pärast pikki ja pingelisi läbirääkimisi leppisid Eesti Kaupmeeste Liit ja EEL 2016. aasta lõpul kokku fonogrammide avaliku esitamise tasu määrade tõstmises alates 1. jaanuarist 2017. Selle aasta esimese nelja kuuga on sellest sektorist laekunud tulud kasvanud 25% võrra.

Kaupmeeste tasumäärad olid jäänud ajale jalgu, sest vahepeal, perioodil 2006-2016, oli näiteks majutuse ja toitlustuse vald- konna tasumäärasid muudetud kolm korda. Praktikas ei ole kindlasti tegemist kaubandusametustega liigse koormamisega,

näiteks 30-ruutmeetne kauplus tasub fonogrammide avaliku kasutamise eest ühes kuus 3.80 EUR, 1000 ruutmeetriselt kaubanduspinnalt tuleb igakuisel tasuda 27.50 EUR, rääkis Urmas Ambur. „Oleme tänulikud Kaupmeeste Liidule mõistliku

lähenedamise ja arusaamise eest, et ka artistidel on oma tänuväärne osa kaupluste käibes mängida. Ühtlasi soovime kõigile kauplustele edu ja kasvu.“

EEL üldkoosoleku kokkukutsumise teade

MTÜ Eesti Esitajate Liit üldkoosolek toimub 21. juunil 2017.a. kell 11.00 Eesti Näitlejate Liidu saalis, aadressil Uus 5, Tallinn.

Päevakord:

1. Päevakorra kinnitamine;
2. 2016.a. majandusaasta aruande arutamine;
3. 2016.a. majandusaasta aruande kinnitamine;
4. Põhikirja muutmine;
5. Suuniste andmine või üldiste põhimõtete vastuvõtmine järgmistes küsimustes:
 - Tasude kogumine ja jaotamine;
 - Haldustasud;

- Mittejaotatavate summade kasutamine;
- Investeeringuspõhimõtted ja investee- rimisest tekkinud mis tahes tulust tehta- vate mahaarvamiste tegemine;
- Riskijuhtimise kujundamine;
- 6. Läbipaistvusaruanne;
- 7. Muud küsimused;
- 8. Sõnavõttud.

Lisainformatsioon:

Eesti Esitajate Liit, Paldiski mnt 96a, 13522 Tallinn, tel: 6 50 51 71, e-post: eel@eel.ee

Uus muusikanõunik Madli-Liis Parts

2016. aasta lõpus asus Kultuuriministeeriumi muusikanõunikuna tööle Madli-Liis Parts. Et amet on Eesti muusikaelus olulise tähtsusega, püüdsime Madlilt üht-teist välja pinnida.

Sinu töökohustused?

Viin läbi muusikavaldkonna kolme toetusvooru ning korraldan sellega seotud dokumentatsiooni. Osalen valdkonnaga seotud võtmetegevustes ja suuremate uute algatuste aruteludes, kuulun mitme organisatsiooni loomenõukogusse ning viin kokku inimesi nii Eesti-siseselt kui ka rahvusvaheliselt. Pean väga oluliseks olla kursis üle Eesti toimuvaga, samuti aktiivses kontaktis valdkonna esindajatega teistest riikidest.

Loomulikuks osaks minu tööst on infovahetus valdkonna organisatsioonide ja ministeeriumi vahel, mis tagab, et mõlemapidi on olemas värsked ja usaldusväärne teave. Tähtis on vaadata pikemalt ette ja otsuste puhul mõelda, kuidas need mõjutavad muusika valdkonna tulevikku. See, mis võib praegu tunduda võõras, võib muusikutele ja organisatsioonidele tagada tulevikus paremaid töötingimusi, lisarahastust ja uusi koostööväljavaateid. Sama ka vastupidiselt, kuigi mõni toimetehhanism tundub konservatiivne, võib see samas olla hädavajalik jätkusuutlikkuse, professionaalsuse ja kvaliteedi seisukohast.

Eesti muusikaekspordi projektid, millesse usud?

Oluline on eristada ekspordi suund ja rahvusvahelistumise suund, sest iga välismaal Eesti muusikaga seotud tegevus ei tähenda automaatselt ekspordi. Sõna „ekspord“ kasutatakse meil vahest isegi liiga julgelt. Rõõmustab, et oluliselt on muutunud aktiivsemaks rahvusvahelistumise alased tegevused, mis on suur samm ekspordi poole. Žanrite ja tegevussuundade lõikes jõutakse rahvusvahelistumise ja ekspordini erinevatel

viisidel ning ka erineva ajakuluga, universaalset valemite ei ole.

Meil on maailmahaardega heliloojaid, kelle tegevusi võiks käsitleda kui ekspordi, kuid nad ise kindlasti ei mõtle sellele nii, nad lihtsalt kirjutavad muusikat, mis kõnetab tipp-professionaalseid kollektiive ja kuula-jaid üle maailma ja see tagab neile väärrika sissetuleku. Koosseisudest säravad rahvusvaheliselt teiste seas Eesti Filharmoonia Kammerkoor ja Vox Clamantis. Eesti heliloojate teoste nõudimüük kasvab rahulikult ja kindlalt. Pille Lille Muusikute Fond teeb rahvusvahelisel suunal väga tänu-väärset tööd. Maarja Nuut on leidnud endale väga usaldusväärse rahvusvahelise tiimi.

Kui vaadata jazzi, siis Kristjan Randalu, Jaak Sooäär ja Tanel Ruben on igati rahvusvahelise haardega muusikud, kelle tegevus vastab tõenäoliselt ekspordi kriteeriumitele, kuid oma igapäevatööd tehes ei pruugi nad sellele teadlikult mõelda. Äsja viibisin Music Estonia ja Eesti Jazzliiduga maailma suurimal jazzimessil jazzahed! Bremenis, kus saime kinnitust, et meie jazzmuusikuid hinnatakse Euroopas väga kõrgelt ja meiega soovitakse koostööd teha võtmeorganisatsioonide tasandil.

Tänu Music Estonia „Volüümi“ programmile on mitu muusikut leidnud endale pühendunud välismentoreid. See avab uksi, et kunagi tõepoolest ekspordini jõuda.

Erakordne rahvusvaheliste uste avaja on Tallinn Music Week oma eriuilmeliste tegevustega. Palju projekte ja suundi jäi nime tamata, sest meie muusikud ja muusikaettevõtjad on rahvusvaheliselt üliaktiivsed. Soovin kõigile jäärapäist vastupidamist ja usaldusväärseid rahvusvahelisi partnereid!

Puudujäägid artistidel, kellele oleks ekspordipotentsiaali?

Ehkki muusikaekspordil ei ole midagi uut, on seda teemat süsteemsemalt teadvustama hakatud alles viimastel aastatel ja seetõttu tuleks pigem rääkida tegevussuundadest, mida on oluline arendada. Enne aga tuleks kaardistada hetkeolukord ja sõnastada üldised eesmärgid. Siingi vajavad eri žanrid erinevat lähenemist sõltuvalt maailmas hetkel toimivatest tavadest. Ka spetsialistide-mentorite Eestisse kutsumine, Eestis toimuvad rahvusvahelised residentuurid või loomelaagrid kuuluvad ekspordivõimekuse kasvatamise arsenalis. Oluline on järjepidev töö talendiga, tugistruktuuride loomine mäenedžmendist digilahendusteni, kui nimetada üksikuid tööloike.

Näiteks klassikalise interpreedi üheks olulisemaks hüppelauaks on rahvusvahelised konkursid, heliloojatele aga muuhulgas rahvusvahelise rostrumi või ISCM-i (International Society of Contemporary Music) *World Music Days* laadsed sündmused. Samas paljude žanrite esinijatel on eelpool nimetatuga keeruline suhestuda, sest nende valdkonnas pole taolised ettevõtmised tavaks. See on vaid üks lähenemisviis. Kõik sõltub eesmärgist. Kas on soov jõuda maailma mainekatesse kontserdisaalidesse või staadionihaardega publikuni? Olla üks tunnustatumaid Arvo Pärdi loomingut esitajaid või töötada välja digilahendus, mida sooviksid kasutada muusikahiid üle maailma. Või hoopis kirjutada lugusid, mis jõuavad maailma popstaaride püsirepertuaari. Ideedel pole piire!

Sellel on otseselt seotud ka hariduse mitmekülgsus ja kvaliteet, mis tagaks

Järgneb järgmisel leheküljel - >

EEL käib kohut tantsuklubiga JJ Street

Pikemat aega (2015. aastast) esitajatele ette nähtud tasude maksimisest kõrvale hoidnud tantsuklubi JJ Street (MTÜ Urban Style), mis on üks suuremaid tantsuklubisid Eestis, kasutab kohtus enda õigustusena väidet, et tegu ei ole kommertstegevuse, vaid haridusasutusega. EEL jaoks on tegu põhimõttelise vaidlusega, mille tõlgendusi ootavad ka teised tantsu- ja aeroobikaklubid. Kui kohus peaks rahuldama EELi hagi, ootab MTÜ-d Urban Style üle 5000 € nõue.

„Kuna kehtiv seadus kohustab äriksel eesmärkidel kasutatava muusika avaliku esitamise eest maksma tasu õiguste omajatele ning määratleb erandina muusika kasutamise hariduslikel eesmärkidel, on osad tantsuklubid asunud seisukohale, et nemad ongi haridusasutused. Antud vaidluses väidab Urban Style klubi juht Joel Juht muuhulgas, et enamuse muusika loob klubi ise ja annab treenerile kasutada, et nende klubides on muusika teisejärgulise tähendusega (oluline on rütm ja vaid 30% treeningute osas

kasutatakse muusikat, ülejäänud aja plaksutatakse rütmi,“ rääkis Ambur. „Tegelikkuses on aga antud ettevõtte majandusaasta aruannet lugedes näha, et ligi 80% tuludest tuleb ettevõtlusest, lisaks väidame, et tegemist on äriksel eesmärkidel muusika mängimisega.

„Urmas Amburi sõnul on Urban Stylega võimalik veel kohtuvälise lahenduseni jõuda, kuid see eeldaks esmalt, et tuleks saada täpne ülevaade tantsutundide arvust ja neis kasutatud muusikast. „EELi eesmärk ei ole pressida koolidelt ja

haridusasutustelt välja raha, kuid samas peame me jälgima, et igas ettevõtluse valdkonnas oleks ettevõtted seaduse järgimise kohustustes võrdselt koheldud. Kas jõusaal, tantsuklubi ja tanklakett, mis kõik kasutavad autorite ja muusikute loomingut klientide ligimeelitamiseks ja hoidmiseks, on ikka nii erinevad kohad, seda peab nüüd kohus rahulikult vaagima.“ Kui vahepeal kompromissini ei jõuta, jätkub kohtuvaidlus oktoobris.

< - algus

talendile rahvusvahelise konkurentsivõime.

Eestis tuleb kindlasti panustada valdkondlike tugistruktuuride tugevdamisele ja ehitamisele, enesetäiendusvõimaluste loomisele näiteks agentidele-mänezheridele. Vältimatu on digimaailma ja tehnoloogiate tundmaõppimine ja enda kasuks tööle panemine. Üle ega ümber ei saa kommunikatsioonialastest teadmistest ja sotsiaalse kapitali teadlikust kasvata misest. Kuna keskkond jääb kiirese muutumisse, on vaja süsteemidesse sisse arvestada paindlikkus ja kohanemisvõime.

Lisaks midagi väga inimlikku, mis on minu jaoks kõige algus - oskus mõelda ette, valmisolek kohanedada, analüüsida ja planeerida, julgus vaadata end ka kõrvalt. On vaja nii visiooni kui ka strateegiat ja väga häid elluviijaid. Peame olema valmis tegema palju tööd ja olema kannatlikud. Seda rõhutas jazzihead! i messil ka eesti muusikute mentor Martell Ollerenshaw, Londoni jazzifestivali üks juhte.

Sinu isiklikud eesmärgid antud ametikohal: mida tahad kindlasti ära teha?

Minu isiklikud eesmärgid lähtuvad kultuuripoliitika põhialuste dokumendis „Kultuur 2020“ kirjeldatust. Oluline on meeles pidada, et ministeeriumi tasandil ei sünni otsused üleöö. Dialoog ja usaldus on võtmetähtsusega. „Antagu-tehtagu“ mentaliteet on asendunud koostöö ja partnerlusega. Pean väga oluliseks, et kõrgel tasemel muusika oleks kättesaadav üle Eesti, et iga kontserdi- ja festivalikorraldaja mõtleks, kuidas kaasata (noort) publikut, kes on eelarvamusteta valmis kuulama väga erinevat muusikat.

Püüan maksimaalselt kasutada aastate jooksul kogunenud kontakte ja võimalusi, et nendest saaksid kasu eesti muusikud ja korraldajad. Vahel sünnib õigete inimeste kokkuviiemisest märkimisväärne tulu. Kuna raha muusika sektorisse lähiaastatel hüppepõhised kindlasti ei lisandu, on oluline

Madli-Liis Parts Foto: Kadri Purje

leida koostöömodelid, mis motiveeriksid erasektorit kultuuri panustama senisest enam. Häid näiteid on täna siingi. Loodan, et meie muusikaelu korraldajad jõuavad erinevatesse Euroopa projektidesse, mis toovad meile kaudseltki raha juurde, annavad uusi loomingulisi võimalusi, väärt kogemusi ja kontakte. Meie tegijate võimekus on suurem kui me ehk ise usume.

Sinu isiklik suhe muusikasse: mida ja kuidas enim kuulad?

Eelistan elavat muusikat, ehkki plaadiriulitel pole ühtegi plaati, mis oleks ununenud kilesse. Digimaailm toob koju muusika, milleni muidu ei jõuaks: vaatamata ooperi- ja kontserdiülekanedele. Meie Klassikaraadio, eriti nende kontserdiüle-kanded ja -salvestused on väärt kaaslaseks, nagu ka mõned USA veebiraadiod, eriti WQXR-i programmid, mis miksivad osavalt eri ajastute ja žanrite

muusikat, pakkudes lisaks väga häid intervjuusid.

Olen alati olnud usin kontserdil käija nii Tallinnas kui ka jõudumööda mujal Eestis. Kui vähegi võimalik, püüan välissõitudel jõuda ooperisse, kontserdimajja või jazziklubisse.

Hindan muusikas fookuseeritust, professionaalsust, ausust ja kvaliteeti. Püüan jälgida meie muusikute tegemisi mujal. Ootan Berliinis esietenduvat „Boris Godunovi“, kus nimiosas debüteerib oma sünnipäeval Ain Anger; samavõrra ka Joujouka festivali, kus Maroko ühe mägiküla pillimehed mängivad kolm päeva ja ööd järjest oma kodukülas maagilist sufimuusikat ja ajaarvamine käib vaid päikseringi järgi. Eestis on ees väga tihe ja ahvatlusterohke festivalisüvi, millest püüan võtta maksimumi.

Kuidas saada videoid Youtubist maha

Eesti Autoriõiguste Kaitse Organisatsiooni (EAKO) tegevjuht Erik Mandre sõnul leiab internetiavarustes pidevalt aset Eesti muusika „vargusi“, kuid üldjuhul on autoriõiguste kuritarvitused võimalik igal inimesel kergesti lõpetada. Eriti lihtne on see Youtubis.

Erik Mandre igapäevatöö keerlebki paljuski erinevate autoriõiguste kuritarvituste ülesleidmise ja lõpetamise ümber. Näiteks

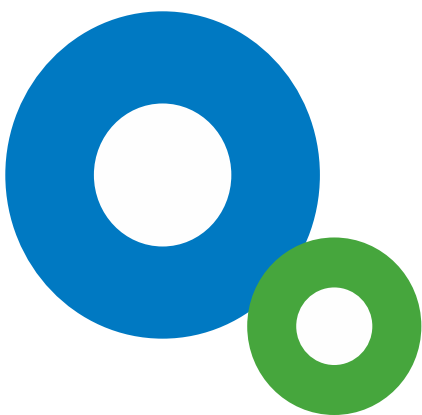
2015. aastal tuli tema bürool sekkuda 7361 probleemi lahendamisse, mullu lõpetati edukalt 1419 rikkumist. Mandre sõnul tegeldakse peamiselt vaid oma liikmesorganisatsioonidesse kuuluvate inimeste, ehk EAÜ, EEL ja EFÜ liikmete õiguste kaitsega.

Siiski märgib Mandre, et ka tavainimesel on võimalik küllalt kergesti näiteks Youtubist maha võtta videoid, mille õigusi ta omab. Selleks tuleb Youtubi avalehel avada „Eeskirjad ja Turvalisus“, seejärel „Teavitamis ja Jõustamiskeskus“, seejärel „Õiguslase kaebuse esitamine“. <https://support.google.com/youtube/answer/140536>. Seejärel juhatab Youtube

juba ise küsimustega edasi ja aitab mõne minutiga probleemist automaatsüsteemile teatada.

Mandre märgib, et tavaliselt reageerib Youtube kiiresti, mõne tunniga ja need videod, mis on üles laaditud mitte autoriõiguste omajate vaid kolmandate isikute poolt, eemaldatakse. Kui aga tööd on palju, võib erandjuhtudel ka minna mõni nädal enne, kui Youtube teie probleemi läbi vaadata jõuab.

Mandre rõhutab, EAKO jälgib ja monitorib lisaks Youtubile veel sadu lehti. Oma liikmetele pakutakse soovimata sisu eemaldamise teenust tasuta.

Filharmonia Kammerkoori reisist Põhja-Ameerikasse

Eesti Esitajate Liidu häid partnereid, Eesti Filharmonia Kammerkoor (EFK) viibis 1.-26. veebruarini kontsertreisil Põhja-Ameerikas, mis oli Eesti esinduskoori jaoks järjekorras juba viieteistkümnnes ning koori ajaloo pikim. Turnee kulges idarannikult New Yorgist ja Torontost läbi erinevate osariikide läände Arizona ja Californiani ning seejärel tagasi idarannikule Floridasse. Kokku toimus 12 *a cappella* kontserti Kaspars Putninši juhatusel ja 4 kontserti koos Sarasota Orkestriga Anu Tali juhatusel.

Fotomeenus New-Yorki kontserdist
Foto: erakogu

Turnee avalöökk anti 1. veebruaril New Yorgi Püha Ignatius Loyola kirikus, kus esitati vaid Arvo Pärdi loomingut. Sealt edasi suunduti Torontosse, kus 2. veebruaril Püha Pauluse kirikus tuli lisaks Arvo Pärdi, Sergei Rahmaninovi ja Alfred Schnittke loomingule esietekandele kahe Eesti päritolu Kanada helilooja Riho Esko Maimetsa ja Omar Danieli uudisteosed. Märkimist väärib ka tõik, et sealne korraldaja ning esitleja on Kanada üks olulisemaid kontserdikorraldajaid Soundstreams.

Järgnesid kontserdid Ann Arboris (Michigan), Columbuses (Ohio), Valparaisos (Indiana), Princetonis (New Jersey), Durhamis, Greenville'is (Põhja-Carolina), Richmondis (Virginia), Phoenix'is, Tucsonis (Arizona), Los Angeleses (California).

Kaasa võeti kaks programmi - mitmekesine kava Põhjamaade muusikast Pärdi, Sibeliuse, Tormise ja Tšaikovski loominguga ning vene kirikumuusika kava, kus esindatud läbilõige Tšaikovskist Schnittkeni.

Publiku reaktsioonid olid kõikjal väga siirad, soojad ja tormilised ning ilma lisaaloota, milleks oli Kreegi „Õnnis on inimene“, ei jäänud ükski kontsert. Koorilauljaid rõõmustasid kontserdid Ameerikas ka publikurohkusega, sest Euroopas paarituhanded täissaalid *a cappella* kontsertidel on siiski haruldane nähtus.

EFK peadirigent Kaspars Putninš leidis, et koor oli väga heas vormis ja keskendunud, nautis muusikat ning igat kohtumist publikuga. „Olen maailmas kohanud vähe sellist publikut nagu siin Ameerikas, kus laval toimuvat jälgitakse väga kontsentree-

ritult ning pärast esinemist tänatakse ovatsioonidega püsti seistes. Tundub, et nauditakse kogu meie repertuaari, kuid enim siiski Pärdi ja Tormise loomingut.“

Laulja Karin Salumäe sõnul leidsid nii Eesti kui Vene muusika kavad tee kuulajate südamesse veidi erinevalt. „Kuid see, kuidas tajuti ja võeti vastu Veljo Tormise „Raua needmises“ peituvat ürgset väge ja ajatust inimesed, kelle jaoks on tundmatu nii meie keel kui kultuur, oli täiesti vapustav.“

Kontsertreisi viimastel kontsertidel oli EFK-l rõõm esmakordselt kohtuda Sarasota Orkestri ning nende dirigendi Anu Taliga, kelle juhatusel toimusid 23.-26. veebruarini neli kontserti Floridas, Bradentonis ja Sarasotas. Kava kandis pealkirja „Estonian Voices“. Neil öhtutel esitati Mozarti Reekviemiga kõrvuti Arvo Pärdi kollaažilik „Credo“ oma alguses 1968.

aasta versioonis sooloklaverile, segakoorile ja orkestrile.

Turnee korraldas USA agentuur New World Classics, kellega EFK on koostööd teinud juba 22 aastat. Agentuuri juht Kerby Lovallo on öelnud, et alustas tööd toona EFK-ga, kuna teda võlus koori erakordne kõla ning kõrgetasemelisus, milles oli „süüdi“ Tõnu Kaljuste. Kerby Lovallo: „Olen töötanud koori kümne turnee juures. Paar aastat tagasi avastasin endalegi üllatuseks, et EFK on ainus professionaalne koor, kes käib USAs regulaarselt kontsertreisidel. See on ühe koori jaoks väga suur saavutus. Selles on kindlasti suur osa nii Tõnu Kaljustel, Arvo Pärdi muusikal kui ka Eesti kultuuriministeeriumi toel.“

Eesti esinduskoori kontserdid on saanud kõrge hinnangu Ühendriikide ajakirjanduses, antud turneest ilmus erinevates USA meediakanalites 9 arvustust. EFK esimene reis toimus 1990. aastal Tõnu Kaljuste juhatusel ning alates 1995. aastast tehakse koostööd agentuuriga New World Classics. Viimasel kuuel aastal on USAs kontserte antud koguni igal hooajal nii *a cappella* kavadega, samuti koos Tallinna Kammerorkestri, ERSO ja Los Angelese Filharmoniaorkestriga. Dirigentideks on olnud Tõnu Kaljuste, Neeme Järvi ja Gustavo Dudamel, mainekates kontserdisaalides, nagu Los Angelese Walt Disney kontserdimaja, New Yorki Carnegie Hall, Avery Fisher Hall ja Metropolitan Kunstimuseum, Washingtoni Kennedy keskus ja mitmed teised.

Fotomeenus Toronto kontserdist
Foto: erakogu

EEL stipendiumite ja loometoetuste jagamisest

Eesti Esitajate Liidu liikmetele eraldati 2016. a. loomeliidu kaudu vabakutselise loovisiku loometoetusi ja stipendiumeid kokku summas 121 720 eurot. Sellest ligi 20% maksti vabakutseliste loovisikute loometoetuseks, mis võrreldes 2015. aastaga on vähenenud ligi 6700 euro võrra. Käesoleval aastal on Eesti Esitajate Liit 122-st esitatud stipendiumitaotlusest rahuldanud 64 ning eraldanud selleks kokku 56 060 eurot, millest täiendusõppeks 20 060 eurot ja loomingulise tegevuse soodustamiseks 36 000 eurot.

Eelmisel aastal Eesti Esitajate Liidule esitatud 122-st vabakutselise loovisiku loometoetuse taotlusest sai komisjon rahuldada 5 taotlust, mis vastasid loovisikute ja loomeliitude seaduses toodud nõuetele. Taotluste rahuldamisest keelduti põhjusel, et loovisik ei vastanud loovisikute ja loomeliitude seaduse §-s 3 ja §-s 16 toodud tunnustele ja tingimustele. Mitme esitatud taotluse puhul ei olnud taotleja järginud loovisikute ja loomeliitude seaduse § 18 lõikes 7 sätestatud korda, mille kohaselt peab toetuse korduvaks taotlemiseks eelmise toetuse maksmise ajavahemiku lõppemisest olema möödunud vähemalt kaks aastat.

Vabakutselise loovisiku loometoetuse taotluse võib loovisik esitada igal ajal, eraldi esitamise tähtaegasid ei ole. Loometoetust makstakse 6 kuud alates taotluse esitamisest ja tingimusel, et loovisik vastab ka loometoetuse saamise ajal loovisikute ja loomeliitude seaduse §-s 16 sätestatule. Iga kuu makstava loometoetuse suuruseks on Vabariigi Valitsuse kehtestatud töötasu alammäär ühes kuus. Eesti Esitajate Liit tasub täiendavalt väljamakstavalt loometoetuselt sotsiaalmaksu, mis annab loovisikule teatud ajalise nihkega ravikindlustuse, mis lõpeb üks kuu pärast loomeliidu poolt sotsiaalmaksu maksmise kohustuse lõppemist. Loovisiku taotluse alusel võib loomeliit loometoetuse saamise perioodi pikendada 6 kuu võrra, kui

taotluse esitamise ajal vastab vabakutseline loovisik endiselt loovisikute ja loomeliitude seaduse §-s 16 toodud tingimustele. Loometoetuse maksmise perioodi pikendamise taotlus peab olema esitatud vähemalt 30 päeva enne loometoetuse maksmise perioodi lõppemist.

Seadusest tulenevad nõuded stipendiumide maksmiseks on võrreldes vabakutseliste loovisikute loometoetuste määramisega loovisikute suhtes paindlikumad - puudub kohustus vastata seaduses toodud tingimustele ja tunnustele. Eesti Esitajate Liidus on kindlaks määratud vorm stipendiumitaotlusele ning kehtestatud esitamise tähtajad: 20. veebruar, 20. mai, 20. august ja 20. november. 2016. aastal esitati Eesti Esitajate Liidule kokku 280 stipendiumitaotlust, millest rahuldati 127. Nendest 63 olid enesetäienduseks ja 64 loomingulise tegevuse soodustamiseks. Täiendusõppe eesmärgil toetati mitmete muusikute õpinguid erinevates ülikoolides: Berliinis, Londonis, Manchesteris, Stockholmis, Skurupis, Oslos, Aarhusis, Haagis, Amsterdamis, Utrechthis, Rotterdamis, Zürichis, Zalzburgis, Helsingis, Göteborgis, Sienas ja New Yorgis. Lisaks ülikooli õpingutele taotleti toetusi ka erinevatel kursustel, koolitustel ja eraturundides osalemiseks. Täiendusõppeks kokku eraldas Eesti Esitajate Liit möödunud aastal 34 532,50 eurot ja loometegevuseks 49 667 eurot.

Käesoleval aastal on Eesti Esitajate Liit 122-st esitatud stipendiumitaotlusest rahuldanud 64 ning eraldanud selleks kokku 56 060 eurot, millest täiendusõppeks 20 060 eurot ja loomingulise tegevuse soodustamiseks 36 000 eurot. Mitmed meie eelmisel aastal toetust saanud muusikud on jätkanud või lõpetamas oma õpinguid valitud ülikoolides. Linnadest on lisandunud ülikool San Franciscos. Kuna stipendiumiteks ettenähtud rahalised vahendid Eesti Esitajate Liidus on piiratud, saab stipendiumitaotlusi läbi vaatav komisjon rahuldada ainult osa taotlustest. Kui projekt leiab komisjoni poolt toetust, üritatakse seda rahastada sellisel määral, et see saaks igal juhul teostatud. Siinjuures on oluline, et taotleja toob stipendiumitaotluse eelarves välja ka teised projektiga seotud toetajad või projekti tarvis eraldatud summad.

Iga eraldatud stipendiumi kohta on stipendiumisaajal kohustus esitada ühe kuu jooksul peale stipendiumi kasutamise lõpptähtaega kinnitatud vormis aruanne. Täiendusõppe stipendiumi aruandele peab olema lisatud finantsosa maksmist tõendavate dokumentidega, mille loetelu on välja toodud aruande vormil. Loominguliseks tegevuseks eraldatud stipendiumite puhul Eesti Esitajate Liit aruande lisana kuludokumente ei nõua, küll aga peab stipendiumi kasutamise aruande sisu andma ülevaate, mida loomestipendiumi kasutamise perioodi vältel loodi.

EEL-i kontor kolis

Tulika tänaval asuv Flora hoone oli EEL-i kontori asukohaks ligi 17 aastat. Käesoleva aasta kevadel kolis EEL uude asukohta, Paldiski maantee 96a asuvasse kontorihoonesse.

Kolimine uuele pinnale toimus ühe päevaga ja sisuliselt EEL-i tegevuses asukoha vahetuse tõttu mingit pausi ei tekkinud. Uues asukohas on varasemaga võrreldes paremad töötingimused ning lisaks on nüüd EEL-il olemas läbirääkimiste ruum, millest varasemalt suurt puudust tunti.

Peale uue aadressi jäid kõik EEL kontaktandmed endiseks. Kui keegi on saatnud mingeid dokumente või aruandeid vanale postiaadressile, siis ei pea ta muretsema, sest kõik kirjad saame ilusti kätte.

Büroohoone välisukse juures on infotabloo, mille EEL-i tähisele vajutades saame avada välisukse. Meie kontor paikneb II korrusel, ruumis number 206.

Meie uued kontaktid on leitavad Uudiskirja tagakaanel.

Paldiski maantee 96A - EEL uus kodu Foto: Triestate (arendaja)

EELi liikmetel nüüd oma loomemaja Ungrus

Ungru jõe käärus, endise uhke mõisa varemete lähedal, mitte kaugel Rohuküla sadamast, paikneb vana talukoht, kuhu Ungru mõisa metsavaht ehitas 1930-ndatel rehielamu stiilis elamu. Sellest aastast saavad Eesti Esitajate Liidu liikmed Ungru loomemajaks ümber kujundatud hoonete kompleksi kasutada loominguga tegelemiseks soodsatel tingimustel.

©kv.ee

EEL tegevdirektori Urmas Amburi sõnul soetas EEL kinnistu ning renoveerib hoone selleks, et pakkuda oma liikmetele soodsat võimalust võtta aeg maha, eralduda ja loominguga tegeleda. Kinnistul piisavalt ruumi kasvõi kontserti korraldamiseks.

Fotod Ungru loomemajast Fotod: kv.ee ja REMAX

Talu renoveerimise käigus on püütud säilitada maksimaalselt kõike vana. Sees on eksponeeritud vanad palkseinad; vana laudpõrand on üles võetud, puhastatud, õlitatud ja tagasi pandud. Kõik ukсед-aknad on vahetatud, sahvrisse on ehitatud kaasaegne vannituba. „Maja teises tiivas on suur vana reheeluse osa (ca 70 m²), mida saab soovi korral kasutada prooviruumina,“ rääkis Ambur. „Seinad on palkidest ja lae kõrguseks üle 6 meetri.“ Hoone esimesel korrusel paiknevad kolm tuba kokku kuue

magamiskohaga, köök, vannituba/WC. Hetkel toimuvad majas veel ehitustööd, aga nende lõppedes saab ka teisel korrusel asuvaid tube kasutama hakata. Suvisel ajal on võimalik ööbida ka saunamajas (2-3 kohta). Peale ehitustööde lõppu, mille käigus on plaanis uuendada ka maja sisustust, on loomemaja kasutatav aasta ringi. Kõik rätikud, sööginõud, grill, nõudepesumasin, soe vesi ja rahulik ümbrus ehk see mida elamiseks vaja, on kohapeal olemas. Midagi muud peale pillide ja muu vajaliku tehnika kaasa võtma ei pea. Saab puhata, koguda loomingulist inspiratsiooni, nautida kõigest 400m kaugusel asuvat mereranda ja 3km kaugusel asuvat imelist Haapsalu linna,“ märkis Ambur. „Kinnistu piirneb kahest küljest jõega, kõrval on riigimets ja vääriselupaik, sealhulgas ka Natura ala. Peale ehitustööde lõppu on loomemaja kasutatav aasta ringi. Lähiajal on Haapsalul plaanis rajada kinnistuga piirnevasse metsa valgustatud Paralepa terviserajad (talvel suusarajad). Loomemajas loominguga tegelemiseks EEL-il võimalik taotleda ka stipendiumi. Kes soovib kompleksi lühemalt või pikemalt kasutada, leiab lisainfot veebilehelt: <http://www.eel.ee/et/ungruloomemaja/>

